



College voor Zorgverzekeringen

## Monitor Beheerskosten AWBZ 2012

Datum 15 oktober 2013  
Status Definitief



## Colofon

Publicatienummer	312
Uitgave	Extra exemplaren kunt u downloaden vanaf <a href="http://www.cvz.nl">www.cvz.nl</a> .
Volgnummer	2013123056
Contactpersoon	drs. A. Dinkelman +31 (0)20 797 85 03
Afdeling Team	Verzekering Zakelijk Team Risicoverevening
Uitgebracht aan	De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport



## Inhoud

### **Colofon—1**

### **Samenvatting—5**

### **Aanbevelingen—6**

#### **1 Inleiding—7**

#### **2 Besteedbare middelen 2012—9**

2.1 Vaststelling macrobedrag beheerskosten 2012—9

2.2 Verdeling van het macrobedrag beheerskosten AWBZ—10

#### **3 Werkelijke beheerskosten 2012—13**

3.1 Opgaven verbindingkantoren—13

3.2 Vergelijking en analyse werkelijke beheerskosten—13

#### **4 Budgetresultaten 2008 – 2012—17**

4.1 Budget beheerskosten versus werkelijke beheerskosten—17

#### **5 Reserves uitvoering AWBZ—19**

#### **6 PGB—21**

#### **7 Conclusies en aanbevelingen—25**

#### **Bijlage—26**



## Samenvatting

### Verzoek

Op verzoek van de minister van VWS rapporteert het CVZ vanaf het jaar 2000 jaarlijks over de ontwikkeling in het beheerskostenbudget AWBZ en de kosten van de verbindingkantoren.

### Bronnen

Voor deze monitor heeft het CVZ zich gebaseerd op de informatie uit de financiële verantwoordingen en de kwartaalstaten van de verbindingkantoren.

### Input voor VWS

De monitor vormt voor VWS belangrijke input voor het opstellen van de Nadere aanwijzing besteedbare middelen beheerskosten AWBZ 2013 en de Aanwijzing besteedbare middelen beheerskosten AWBZ 2014.

### Beheerskostenbudget

Dit budget strekt tot dekking van de beheerskosten die verbindingkantoren maken in het kader van de uitvoering van de AWBZ.

### Toename budget

Het beheerskostenbudget is in 2012 met 7,067 miljoen euro gestegen (4,5% ten opzichte van 2011). Dit is grotendeels veroorzaakt door een voorwaardelijke incidentele toevoeging van 6,000 miljoen euro ten behoeve van de Uitvoering AWBZ door Zorgverzekeraars (UAZ).

### Daling beheerskosten

De beheerskosten zijn in 2012 met 13,559 miljoen euro gedaald ten opzichte van 2011 (8,2%). Deze daling deed zich vooral voor bij Zorgcontractering en AZR.

### Positief budgetresultaat

Het budgetresultaat over 2012 is met 11,497 miljoen euro weer positief na een negatief budgetresultaat in 2011.

Beheerskosten versus budget 2011 – 2012 (1 = 1 miljoen euro)

Omschrijving	2011	2012
Budget beheerskosten	155,483	162,550
Totaal beheerskosten	164,612	151,053
Budgetresultaat	-9,129	11,497

### Reservepositie

Op basis van voorlopige cijfers stijgt de macro reservestand, mede als gevolg van het positieve budgetresultaat, met 5,303 miljoen euro. Ondanks deze stijging vinden er, naar verwachting, over 2012 geen afromingen van de reserves plaats.

## Aanbevelingen

### **Budget 2013**

Naar verwachting zal het budgetresultaat over 2013 positief uitvallen. Het CVZ adviseert de staatssecretaris van VWS geen aanvullende middelen beschikbaar te stellen middels de Nadere aanwijzing besteedbare middelen beheerskosten AWBZ 2013.

### **Budget 2014**

Uitgaande van de huidige situatie adviseert het CVZ het structurele budget voor 2014 op hetzelfde niveau te houden als dat van 2013. Bij beëindiging van de verbindingkantoor constructie kan het echter noodzakelijk zijn dat de staatssecretaris extra middelen beschikbaar stelt voor een sociaal plan.

### **Verdeelmodel**

Het CVZ adviseert de staatssecretaris, gezien de resultaten van de kleine verbindingkantoren, de vaste bedragen per verbindingkantoor voor de kleine verbindingkantoren verder aan te passen. Het CVZ stelt voor de deze bedragen met een factor 2,5 te vermenigvuldigen in plaats van een factor 2 zoals het de afgelopen jaren gebruikelijk was.



## 1 Inleiding

### **Beheerskosten**

De staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) stelt ieder jaar via een Aanwijzing het budget beheerskosten vast voor de uitvoering van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ). Dit budget strekt tot dekking van de beheerskosten die de zorgverzekeraars en de verbindingkantoren samen maken. Het College voor zorgverzekeringen (CVZ) volgt in de jaarlijkse monitor de ontwikkelingen van het budget en de kosten van de verbindingkantoren.

### **Begrippen**

Zorgverzekeraars die als verbindingkantoor zijn aangewezen voor één of meerdere zorgkantoorregio's, ontvangen een budget voor de kosten van de uitvoering van de AWBZ. De verbindingkantoren voeren in de praktijk de AWBZ-werkzaamheden uit. Verbindingkantoren werden door de staatssecretaris van VWS om de vier jaar aangewezen. Voor 2013 en 2014 is de concessie met één jaar verlengd. Nederland is verdeeld in gezondheidsregio's, de zogeheten WZV regio's. Onder elke regio valt een aantal gemeenten. Enkele WZV regio's zijn gesplitst in een aantal subregio's. Per (sub)regio is één zorgkantoor aangewezen. In 2012 waren er 32 zorgkantoren werkzaam in evenzoveel (sub)regio's.

### **Opdracht CVZ**

In 2001 zijn de taken en de budgetten voor beheerskosten AWBZ van verbindingkantoren fors verruimd.

De budgetten 2001 voor beheerskosten AWBZ zijn op een niveau gebracht dat voldoende zou moeten zijn voor de taakuitvoering. De staatssecretaris van VWS heeft dat budgetniveau vastgesteld op basis van een onderzoek door het onderzoeksbureau EIM. Alle partijen die betrokken zijn geweest bij het op 31 maart 2001 gesloten 'Convenant over taken en beheerskosten zorgkantoren' (VWS, ZN en het CVZ) hebben dit budgetniveau als macrokostendekkend aanvaard. In het convenant, dat later twee keer is geactualiseerd, krijgt het CVZ de taak om de aanwending van de beheerskostenbudgetten te volgen. Als vervolg op de afspraken in het convenant en op verzoek van VWS brengt het CVZ nu deze Monitor beheerskosten AWBZ 2012 uit.

De monitor vormt voor VWS belangrijke input voor het opstellen van de Nadere aanwijzing besteedbare middelen beheerskosten AWBZ 2013 en de Aanwijzing besteedbare middelen beheerskosten AWBZ 2014.

### **Ontwikkelingen**

De staatssecretaris van VWS heeft voor 2012 een voorwaardelijk extra bedrag van 6,000 miljoen euro beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de AWBZ door verzekeraars (UAZ). In juli 2013 heeft het CVZ een uitvraag gedaan naar de werkelijk bestede kosten in het kader van UAZ. Naar verwachting zal het CVZ in het najaar van 2013 het budget van 2012, inclusief UAZ, definitief vaststellen. Inmiddels is UAZ echter geen onderdeel meer van het Regeerakkoord. Naar het zich laat aanzien zullen veel onderdelen van de AWBZ worden overgeheveld naar de Zorgverzekeringswet (Zvw) of de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) waardoor in 2015 een "kern" AWBZ overblijft voor intramurale gehandicaptenzorg en intramurale ouderenzorg. De besluitvorming moet echter nog plaatsvinden en daarom is de concessie, evenals voor 2013, voor de zorgkantoren opnieuw met een jaar verlengd, zodat ook in 2014 de AWBZ nog door hen zal worden uitgevoerd.

### **Reserve uitvoering AWBZ**

Aangezien in juli 2013 de definitieve vaststelling van het beheerskostenbudget 2010 heeft plaats gevonden, zal voor elk verbindingskantoor de vaststelling van de reserve van 2010 in het najaar van 2013 plaatsvinden.

### **Opbouw monitor**

In de navolgende hoofdstukken staat het CVZ eerst stil bij de budgetten die de verbindingkantoren hebben ontvangen. Daarna wordt ingegaan op de werkelijke beheerskosten en de budgetresultaten. Deze resultaten hebben weer consequenties voor de reservestanden.

Ten slotte wordt in hoofdstuk 6 nog apart ingegaan op de uitvoering van de PGB-regeling, omdat het aantal budgethouders een van de parameters is om het macro beheerskostenbudget te verdelen.

## 2 Besteedbare middelen 2012

### 2.1 Vaststelling macrobedrag beheerskosten 2012

#### Vaststelling 2012

De staatssecretaris van VWS heeft in december 2011 de besteedbare middelen beheerskosten AWBZ voor het jaar 2012 vastgesteld op 175,479 miljoen euro. Dit bedrag is bestemd voor de dekking van de uitgaven voor de uitvoering van de AWBZ van de verbindingkantoren en de zorgverzekeraars.

In december 2012 heeft de staatssecretaris de Nadere aanwijzing van de besteedbare middelen ter dekking van de beheerskosten AWBZ 2012 vastgesteld, waarbij de besteedbare middelen beheerskosten AWBZ voor het jaar 2012 nader zijn vastgesteld op 171,349 miljoen euro. Het grootste deel daarvan, 162,550 miljoen euro, is bestemd voor de verbindingkantoren.

#### Budget 2012

Het uitgangspunt bij de vaststelling van de beschikbare middelen voor enig jaar is het macrobedrag van het voorgaande jaar. Dit bedrag wordt eerst geschoond voor incidentele posten en daarna verhoogd voor loon- en prijsbijstelling.

Daarna wordt het macrobedrag verhoogd of verlaagd met bedragen voor taakuitbreidingen of taakreducties.

In 2012 is het macrobudget voor de verbindingkantoren van 162,550 miljoen euro als volgt opgebouwd:

#### Samenstelling budget

- basisbedrag 2012	152,083
- loon- en prijsbijstelling (1,50 + 1,29)	4,243
- Voorbereiding UAZ (Uitvoering AWBZ door zorgverzekeraars voor eigen verzekerden (voorwaardelijk)*)	6,000
- Structurele verlaging van het PGB budget als gevolg van een daling van het aantal PGB's	-0,006
- Structurele verhoging deelbudget Doventolken	0,080
- Pilot ZZP (incidenteel)	<u>0,150</u>
Totaal budget besteedbare middelen	162,550

#### Structureel en incidenteel

Het structureel deel van het beheerskostenbudget 2012 bedraagt zodoende 156,400 miljoen euro en het incidenteel deel 6,150 miljoen euro.

#### Budget voor zorgverzekeraars voor UAZ

Ten behoeve van UAZ hebben twee zorgverzekeraars (ASR en ONVZ) die zelf geen verbindingskantoor zijn en ook niet binnen een concern opereren waarbinnen een andere verzekeraar als verbindingskantoor optreedt, gezamenlijk een bedrag van 7,200 miljoen euro ontvangen. Dit bedrag is apart beschikbaar gesteld via de beleidsregels voor de zorgverzekeraars. In de Nadere aanwijzing is dit bedrag teruggebracht tot 4,800 miljoen euro.

\* In eerste instantie was 9,000 miljoen toegekend, maar in de Nadere aanwijzing 2012 is dit, in overleg met de verbindingkantoren, na een kosteninventarisatie met 3,000 miljoen verminderd.

## 2.2 Verdeling van het macrobedrag beheerskosten AWBZ

Het CVZ stelt beleidsregels vast voor de verdeling van de beschikbare middelen. Deze beleidsregels zijn de basis voor de vaststelling van de budgetten per verbindingkantoor.

### Verdeling van de middelen

De budgetten worden berekend op basis van een vast bedrag per verbindingkantoor, een vast bedrag per zorgkantoor en een vast bedrag per houder van een persoonsgebonden budget (PGB). Daarnaast is er een bedrag per inwoner, waarbij inwoners van 65 jaar en ouder dubbel meetellen. Voor de uitvoering van de doventolkregeling ontvangt Menzis een apart bedrag.

### Berekening per regio

Om de verbindingkantoren meer inzicht te bieden in het budget per zorgkantoorregio, vindt de berekening plaats op het niveau van de regio. Door deze bedragen te sommeren komt de berekening op het niveau van het verbindingkantoor.

### Verdeling UAZ deelbudget

De verdeling van het deelbudget ter hoogte van 6,000 miljoen euro heeft plaatsgevonden op basis van de voorbereidingskosten die de verbindingkantoren verwachtten te maken en de verwachte stand van de wettelijke reserve uitvoering AWBZ ultimo 2011. In juli 2013 heeft het CVZ een uitvraag gedaan naar de daadwerkelijke kosten. Als de stand van de wettelijke reserve uitvoering AWBZ 2011 door het CVZ is vastgesteld,, zal vervolgens de verdeling van het deelbudget definitief worden vastgesteld

### Nadere vaststelling

Het CVZ heeft in januari 2012 de voorlopige beheerskostenbudgetten AWBZ vastgesteld. Op deze voorlopige budgetten heeft het CVZ van februari 2012 tot en met januari 2013 een maandelijks voorschot verstrekt. In april 2013 heeft het CVZ de budgetten nader vastgesteld op basis van de Nadere aanwijzing van de staatssecretaris. Vervolgens heeft het CVZ het verschil tussen de nader vastgestelde budgetten en de verstrekte voorschotten met de verbindingkantoren verrekend. Afhankelijk van de uitkomst van het verschil heeft het CVZ hierover rente vergoed dan wel berekend. De budgetten kunnen nog niet definitief worden vastgesteld omdat de deelbudgetten voor UAZ voorwaardelijk zijn toegekend.

### Definitieve vaststelling

Het CVZ dient voor de definitieve vaststelling onder andere de rapporten van de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) te raadplegen. Deze rapporten worden ultimo 2013 opgesteld. Daarnaast dient het CVZ de door de verbindingkantoren opgevoerde kosten die zijn gemaakt in het kader van UAZ nog te beoordelen. Het CVZ dient het definitieve budget uiterlijk in 2015 vast te stellen.

### Ontwikkeling van het budget voor de beheerskosten

In tabel 1 is duidelijk zichtbaar dat het beheerskostenbudget in 2009 sterk toenam en in 2011 daalde (als gevolg van een structurele neerwaartse bijstelling van 8,000 miljoen euro).

In 2012 is de stijging voor het overgrote deel veroorzaakt door een voorwaardelijke incidentele toevoeging van 6,000 miljoen euro ten behoeve van UAZ.

Het budget voor 2013 is door de staatssecretaris voorlopig vastgesteld op

165,175 miljoen euro. Deze stijging is voor het overgrote deel veroorzaakt door een structurele toevoeging aan het budget voor face to face gesprekken met nieuwe PGB budgethouders.

**Tabel 1: Ontwikkeling beheerskostenbudget 2008 – 2012 (1=1 mln. euro)**

Omschrijving	2008	2009	2010	2011	2012
Beheerskosten budget	139,701	160,714	159,117	155,483	162,550
Structureel	124,666	149,975	154,317	152,083	156,400
Incidenteel	15,035	10,739	4,800	3,400	6,150

*Bron: College voor zorgverzekeringen*



### 3 Werkelijke beheerskosten 2012

#### 3.1 Opgaven verbindingkantoren

##### Kostenopgaven

In 2012 hebben de verbindingkantoren hun beheerskosten verantwoord in de financiële verantwoordingen 2012. Volgens deze opgaven bedragen de beheerskosten in 2012 in totaal 151,053 miljoen euro.

#### 3.2 Vergelijking en analyse werkelijke beheerskosten

##### Ontwikkeling beheerskosten

Over de afgelopen vijf jaren hebben de beheerskosten van de verbindingkantoren zich als volgt ontwikkeld (Tabel 2):

**Tabel 2: Ontwikkeling beheerskosten 2008 – 2012 op basis van de financiële verantwoordingen (1 = 1 miljoen euro)**

Omschrijving	2008	2009	2010	2011	2012
Beheerskosten	124,416	134,838	143,461	164,612	151,053

*bron: College voor zorgverzekeringen*

##### Sterke daling beheerskosten

Na een piek in 2011, voornamelijk veroorzaakt door de voorbereidingen in het kader van UAZ, zijn de beheerskosten in 2012 met 13,559 miljoen euro aanzienlijk gedaald ten opzichte van 2011 (8 procent). Deze daling deed zich vooral voor bij de categorieën Zorgcontractering en AZR.

**Tabel 3: verloop beheerskosten 2012 op basis van de kwartaalstaten (1 = 1 miljoen euro)**

Omschrijving	1 <sup>e</sup> kwartaal	2 <sup>e</sup> kwartaal	3 <sup>e</sup> kwartaal	4 <sup>e</sup> kwartaal	2012
Beheerskosten	40,423	37,876	34,876	39,681	152,856

*bron: College voor zorgverzekeringen*

##### Uitsplitsing beheerskosten

In de kwartaalstaten van de zorgkantoren worden de beheerskosten uitgesplitst in kosten voor extern personeel, intern personeel en overige beheerskosten, zie tabel 4. Hierbij dient te worden opgemerkt dat de totalen uit tabel 2 en 3 niet aansluiten. De gegevens uit tabel 2 zijn afkomstig uit de financiële verantwoordingen en de gegevens uit tabel 3 zijn afkomstig uit de kwartaalstaten. Al enige jaren liggen de totalen uit de financiële verantwoordingen een paar procent lager dan die uit de kwartaalstaten. Alleen in 2011 was de totaalstand uit de financiële verantwoordingen hoger.

**Tabel 4: Vergelijking beheerskosten 2012 op basis van de kwartaalstaten (1 = 1 mln. euro)**

Omschrijving	2008	2009	2010	2011	2012
Kosten extern personeel	18,036	14,558	22,011	22,247	22,323
Kosten intern personeel	63,058	74,462	79,462	82,798	89,309
Overige beheerskosten	45,491	50,395	44,219	57,952	41,224
<b>Totaal</b>	<b>126,585</b>	<b>139,415</b>	<b>145,692</b>	<b>162,997</b>	<b>152,856</b>

*bron: College voor zorgverzekeringen*

#### **Toegenomen kosten**

De grootste verschuiving ten opzichte van 2011 ligt overduidelijk bij de Overige beheerskosten. Deze kosten zijn met 29 procent gedaald, terwijl ze het jaar daarvoor nog met 31 procent waren gestegen. De Kosten intern personeel laten een stijging van bijna 8 procent zien, wat onverwacht is bij het voornemen om in 2013 de concessie te beëindigen. De Kosten extern personeel zijn nagenoeg gelijk gebleven. De totale kosten komen hiermee 6 procent lager uit dan in 2011.

#### **Toerekening beheerskosten naar hoofdtaken**

Een meer gedetailleerde verdeling van de beheerskosten is terug te vinden in de opgave van de verbindingkantoren in de financiële verantwoording. In tabel 5 is deze onderverdeling weergegeven over de jaren 2008 tot en met 2012. Opvallend is dat in 2012, ondanks licht dalende aantallen, de kosten voor PGB zijn blijven stijgen (11%). Dit wordt veroorzaakt door het uitvoeren van meer en strengere controles. De kosten voor Zorgcontractering daalden in 2012 met 10,100 miljoen euro (14,5%). Vergeleken met 2010 is het verschil echter weer klein. De incidentele verhoging in 2011 is waarschijnlijk grotendeels veroorzaakt doordat voor 2012 extra contracteerruimte is gecreëerd voor het oplossen van knelpunten in de zorg. Deze extra ruimte zorgde in 2011 voor extra inspanningen van de zorgkantoren. De kosten voor AZR komen weer op het niveau van 2010. In 2011 is de implementatie van AZR 3.0 gerealiseerd wat leidde tot veel extra kosten in 2011. De kosten voor zorgbemiddeling zijn in de loop der jaren vrij constant gebleven.



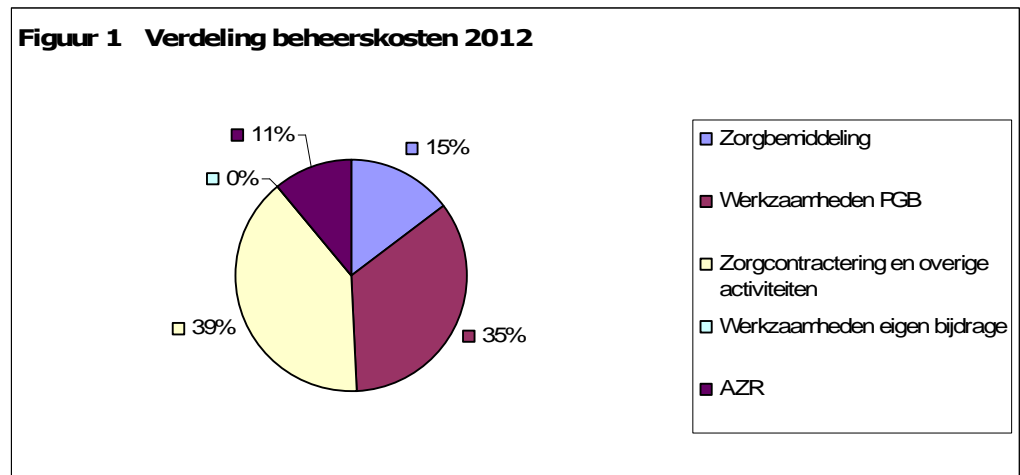
**Tabel 5: Vergelijking beheerskosten 2012 op basis van de financiële verantwoordingen (1 = 1 mln. euro)**

Omschrijving	2008	2009	2010	2011	2012
Zorgbemiddeling	22,477	20,152	24,272	24,162	22,258
PGB	29,318	37,812	39,926	47,128	52,118
Zorgcontractering en overige zorgactiviteiten	51,683	51,681	57,332	69,827	59,727
Werkzaamheden eigen bijdrage	8,341	6,479	5,807	1,090	0,035
Kosten AZR	12,597	18,714	16,124	22,405	16,915
<b>Totaal</b>	<b>124,416</b>	<b>134,838</b>	<b>143,461</b>	<b>164,612</b>	<b>151,053</b>

bron: College voor zorgverzekeringen

### Kostenverdeling 2012

In figuur 1 wordt de kostenverdeling van 2012 in beeld gebracht, waarbij duidelijk opvalt dat zorgcontractering en PGB de grootste kostenposten vormen.



### Kosten Eigen Bijdrage

De kosten voor de werkzaamheden Eigen Bijdrage zijn nagenoeg weggefallen. Er is nog maar één verbindingkantoor dat deze kosten opvoert. Deze kosten betreffen de eigen bijdrage dossiers die de verbindingkantoren in 2007 niet hebben kunnen overdragen aan het CAK.

### Kostentoe wijzing

Evenals in voorgaande jaren leidt onderlinge vergelijking tot een dusdanig divers beeld dat het eigenlijk niet mogelijk is om op basis van de nu beschikbare gegevens conclusies te trekken op het niveau van de verbindingkantoren. Dit wordt veroorzaakt doordat de door de verbindingkantoren gehanteerde methoden van toerekening en toewijzing aan de diverse kostencategorieën fors verschillen. Ook wanneer opvolgende jaaropgaven van dezelfde verbindingkantoren met elkaar worden vergeleken, treden in sommige gevallen grote mutaties op. Deze verschillen zijn mogelijk omdat de NZa alleen de totale beheerskosten beoordeelt en niet de onderverdeling.

**Voorwaardelijk deelbudget UAZ**

De staatssecretaris heeft aan het deelbudget UAZ de voorwaarde verbonden dat de verbindingskantoren zich middels een separate accountantsverklaring verantwoorden over de gerealiseerde kosten. Daarnaast zal ook de vaststelling van de reserve AWBZ 2011 een rol spelen bij definitieve toewijzing van dit deelbudget. De verwerking van de opgaven van de werkelijk bestede kosten voor UAZ zouden mogelijkerwijs de beheerskosten van 2012 nog kunnen beïnvloeden.

## 4 Budgetresultaten 2008 – 2012

### 4.1 Budget beheerskosten versus werkelijke beheerskosten

#### Aansluiting budget beheerskosten op daadwerkelijke beheerskosten

Een belangrijk thema in deze monitor is de vraag of het macrobedrag voor beheerskosten AWBZ aansluit bij de werkelijke kosten van de gezamenlijke verbindingkantoren.

In tabel 6 worden de budgetten, zoals die zijn uitgekeerd aan de verbindingkantoren (exclusief afkoop negatieve reserves), vergeleken met de beheerskosten.

**Tabel 6: Beheerskosten 2012 versus budget 2008 – 2012 (1 = 1 mln. euro)**

Omschrijving	2008	2009	2010	2011	2012
Budget beheerskosten	139,701	160,714	159,117	155,483	162,550
Totaal beheerskosten	124,416	134,838	143,461	164,612	151,053
<b>Budgetresultaat</b>	<b>15,285</b>	<b>25,876</b>	<b>15,656</b>	<b>-9,129</b>	<b>11,497</b>

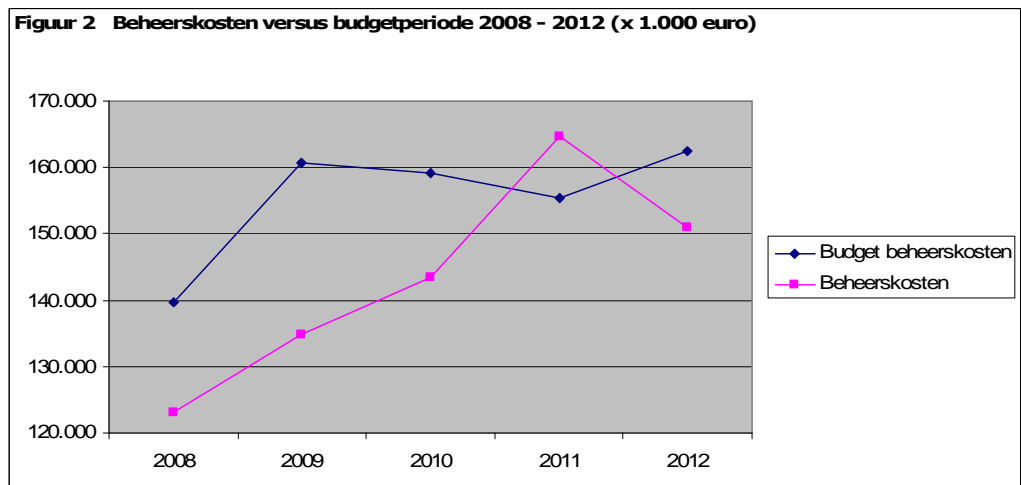
*bron: College voor zorgverzekeringen*

#### Budget versus kosten

Nadat in 2011 de verbindingkantoren voor het eerst sinds jaren een negatief macro budgetresultaat lieten zien, is dit in 2012 weer omgebogen naar een positief budgetresultaat van ruim 11 miljoen euro (7 procent).

#### Oorzaken positief budgetresultaat

De oorzaak van het positieve budgetresultaat moet voornamelijk worden gezocht in de reeds eerder gesignaleerde daling van de beheerskosten. De stijging van het budget is grotendeels veroorzaakt door de extra middelen voor UAZ waar overigens ook weer extra kosten tegenover staan.



#### Budget beheerskosten in 2012 blijkt voldoende

Zoals ook uit figuur 2 blijkt, is het macrobudget voor 2012 ruim voldoende geweest.

Slechts twee kleinere verbindingkantoren laten een negatief resultaat zien van -8 procent en -3 procent over 2012. De positieve resultaten schommelen tussen 1 procent en 19 procent.

### Budgetresultaat als percentage van het budget

In tabel 7 zijn de verbindingkantoren naar hoogte van de budgetten opgedeeld in drie categorieën waarbij het budgetresultaat is uitgedrukt in een percentage van het beheerskostenbudget. Uit de tabel is af te lezen dat de grote drie verbindingkantoren een veel beter resultaat behaald hebben dan de overigen.

**Tabel 7: Resultaat 2012 uitgedrukt in % van budget 2012  
(1 = 1 mln. euro)**

Indeling naar budgetbedrag	Aantal verbindingkantoren	Beheerskosten 2012	Budget 2012	Budgetkosten (saldo)	Saldo in % van budget
< 9 miljoen	6	39,100	39,845	745	1,9%
> 9 miljoen en < 22 miljoen	2	40,391	41,690	1.569	3,8%
> 22 miljoen	3	71,562	81,015	9.453	11,7%
<b>Totaal</b>	<b>11</b>	<b>151,053</b>	<b>162,550</b>	<b>11,497</b>	<b>7,1%</b>

*bron: College voor zorgverzekeringen*

### Verdeelmodel

De gecombineerde budgetresultaten laten zien dat in 2012 duidelijk sprake was van schaalvoordelen. Hoe groter het verbindingskantoor, hoe hoger het budgetresultaat. Dit ondanks het feit dat sinds 2010, op verzoek van de staatssecretaris, in het verdeelmodel de vaste bedragen voor de kleine verbindingkantoren (niet behorende tot een concern) zijn verdubbeld.

### Ontwikkelingen 2013

Zoals eerder al is gemeld, zijn de plannen met betrekking tot de toekomst van de AWBZ gewijzigd. In het verlengde daarvan is inmiddels duidelijk geworden dat de concessie voor de verbindingkantoren, evenals voor 2013, ook voor 2014 met een jaar is verlengd.

### Budgetresultaat 2013

De staatssecretaris van VWS heeft in de Aanwijzing besteedbare middelen beheerskosten AWBZ 2013 een macrobedrag van 165,175 miljoen euro beschikbaar gesteld aan de verbindingkantoren. Op dit moment zijn alleen nog de beheerskosten voor het tweede kwartaal van 2013 beschikbaar. Deze bedragen 68,554 miljoen euro en liggen met 41,5% ruim onder de 50% zodat verwacht mag worden dat het budget voor 2013 ruimschoots voldoende zal blijken.

## 5 Reserves uitvoering AWBZ

### **Wettelijke reserve uitvoering AWBZ**

Met ingang van 1 januari 2005 is het Besluit financiering uitvoeringsorganisatie bijzondere ziektekostenverzekering AWBZ van kracht geworden. Dat Besluit verplicht de verbindingkantoren om vanaf 1 januari 2005 een wettelijke reserve uitvoering AWBZ aan te houden. Bij gelegenheid van de Nadere regeling besteedbare middelen beheerskosten AWBZ 2005 heeft de staatssecretaris van VWS de verbindingkantoren verplicht om in 2005 het verschil tussen enerzijds de som van de beheerskosten AWBZ over de jaren 2001 tot en met 2004 en anderzijds de som van de ex post budgetten voor beheerskosten over de jaren 2001 tot en met 2004 in de reserve uitvoering AWBZ op te nemen.

### **Onderzoek NZa**

De NZa heeft in juni 2007 het rapport "Onderzoek reserves uitvoering AWBZ bij verbindingkantoren" uitgebracht. Op basis van dit rapport heeft het CVZ de reservestanden voor 2005 kunnen vaststellen en vervolgens ook die van de daaropvolgende jaren.

### **Vaststelling overschrijding reserve uitvoering AWBZ 2006**

Voor de vaststelling van 2006 hanteerde het CVZ de volgende methode:  
 Beginstand reserve 2006 + definitief beheerskostenbudget 2006 – beheerskosten 2006 = Eindstand reserve 2006.

### **Nieuwe methode vaststelling overschrijding reserve uitvoering AWBZ vanaf 2007**

Naar aanleiding van de vaststelling van de overschrijding van de reserve uitvoering AWBZ 2006 heeft het CVZ de vaststelling voor 2007 en verder nogmaals beoordeeld.

In overleg met de NZa, VWS en ZN is vervolgens besloten om bij de komende vaststellingen uit te gaan van de reservestand per 31 december van het betreffende jaar zoals die is gepresenteerd in de financiële verantwoordingen. Op deze manier sluit de vaststelling exact aan op de gegevens van de verbindingkantoren.

### **Tijdpad**

In november 2011 heeft het CVZ de reservepositie per ultimo 2008 vastgesteld en in maart 2012 heeft het CVZ de reservepositie per ultimo 2009 vastgesteld. In verband met correcties op de reservestanden als gevolg van onder andere onjuist geboekte rentebaten op PGB gelden, heeft het CVZ besloten de reserveposities pas vast te stellen als het beheerskostenbudget van het betreffende jaar definitief is vastgesteld. Aangezien de definitieve vaststelling van het beheerskostenbudget uiterlijk drie jaar na het toekennen van het budget dient plaats te vinden, zal de vaststelling van de reserve 2010 en de eventuele afoming uiterlijk in 2013 plaatsvinden.

De vaststelling van de reserve ondervindt ook vertraging doordat sommige deelbudgetten voorwaardelijk worden toegekend. Hierdoor is extra tijd nodig om definitief vast te stellen dat aan de gestelde voorwaarden is voldaan.

### **Ontwikkeling reservestanden**

In 2012 is er sprake van een positief macroresultaat. Het is nu echter nog niet bekend wat de invloed zal zijn van de kosten die de verbindingkantoren inzake UAZ hebben gemaakt. De definitieve vaststelling van het beheerskostenbudget 2012 is, zoals in de beleidsregels van het CVZ is vastgelegd, mede afhankelijk van de

reservestand 2011. De vaststelling van de reservestand 2012 zal daardoor in ieder geval niet voor 2014 plaatsvinden.

**Tabel 8: Reservestanden in de periode 2008 - 2012 (1 = 1 mln. euro)**

	2008	2009	2010*	2011*	2012*
Macroreservestand	7,369	24,924	26,443	9,351	14,654
Afroming overreserve	10,307	5,446	3,510	0	0
<b>Gecorrigeerde macro reservestand</b>	<b>-2,938</b>	<b>19,478</b>	<b>22,933</b>	<b>9,351</b>	<b>14,654</b>

\* De standen vanaf 2010 zijn nog voorlopig.

bron: College voor zorgverzekeringen

### Stijging reservestand

Mede als gevolg van het budgetresultaat over 2012 vertoont de macro reservestand weer een stijging van 5,303 miljoen euro. Dit bedrag hoeft niet volledig overeen te komen met de uiteindelijke reservestand omdat de verbindingkantoren ook nog andere posten betrekken in de berekening van de reservestand AWBZ.

### Reservestanden op verbindingkantoor niveau

Uit de voorlopige cijfers blijkt verder dat, evenals in 2011, vier van de kleinere verbindingkantoren een negatieve reserve hebben. De percentages van de tekorten of overschotten uitgedrukt in het budget van 2012 lopen uiteen van -14,7 procent tot +20,4 procent.

### De reservestanden ingedeeld naar hoogte van het budget

Om nog meer inzicht te verschaffen in de verdeling van de reservestanden, zijn de verbindingkantoren in tabel 9 ingedeeld naar de hoogte van de budgetten beheerskosten.

**Tabel 9: Voorlopige reservestanden 2012 (1 = 1 mln. euro)**

Budget beheerskosten 2012 verbindingkantoren	Voorlopige reservestand dec. 2012 voor afroming	Reservestand dec 2012 in % budget 2012
<9 miljoen	-955	-2,5%
>9 en < 22 miljoen	5.369	13,0%
> 22 miljoen	10,240	12,7%
<b>Totaal</b>	<b>14,654</b>	<b>9,1%</b>

bron: College voor zorgverzekeringen

### Ontwikkeling

Het positieve budgetresultaat treedt hoofdzakelijk op bij de middelgrote en grote verbindingkantoren. De kleine verbindingkantoren hebben, op twee na, een negatieve reservestand.

## 6 PGB

### Werkzaamheden rond het PGB

Het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) geeft indicaties af aan cliënten die vervolgens bij het zorgkantoor kunnen aangeven of zij Zorg In Natura (ZIN) of een PersoonsGebonden Budget (PGB) willen ontvangen. In het geval van een PGB berekenen de zorgkantoren de hoogte van het toe te kennen budget, verminderen dat met de eigen bijdrage en keren vervolgens het netto budget in één of meer termijnen uit. Daarnaast dragen de zorgkantoren ondermeer zorg voor de controle op de verantwoording door de budgethouder.

### Coördinatie CVZ

Het CVZ coördineert de uitvoering van de PGB-regeling. De zorgkantoren kennen de persoonsgebonden budgetten toe op basis van de ministeriële Regeling subsidies AWBZ. De persoonsgebonden budgetten worden betaald uit het Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten (AFBZ).

### Ontwikkeling PGB-budgetten 2008 – 2012

In tabel 10 is te zien dat in 2012 de groei in PGB aantallen (stand 30 juni) tot staan is gebracht na jaren van forse groei. Op peildatum 30 juni 2012 bedroeg het aantal PGB's 133.178.

In 2012 was instroom in het PGB slechts mogelijk voor verzekerden met een zorgbehoefte van ten minste 10 uur per week. Deze instroombeperking is in 2013 weer verruimd en geldt alleen nog voor verzekerden die alleen zijn geïndiceerd voor minder dan 10 uur begeleiding.

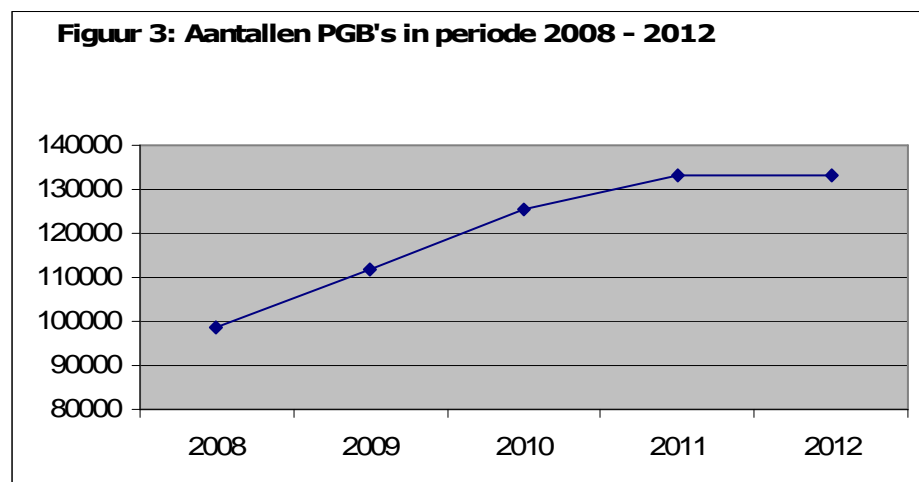
**Tabel 10: PGB aantallen per 30 juni van genoemde jaren**

Omschrijving	2008	2009	2010	2011	2012
Aantal PGB's	98.801	111.813	125.519	133.208	133.178

*bron: College voor zorgverzekeringen*

### PGB aantallen in een grafiek

In onderstaande grafiek wordt nogmaals duidelijk dat de groei van het aantal PGB's is gestopt. Voor 2013 is er zelfs sprake van een lichte daling. Medio 2013 staat de teller op 124.435.



**PGB's per verbindingkantoor**

In tabel 11 wordt de verdeling van de PGB's over de verbindingkantoren weergegeven. Er is een opvallend grote spreiding als het aantal PGB's wordt afgezet tegen het aantal inwoners. Bij een gemiddeld aantal van 796 PGB's per honderdduizend inwoners springen, evenals vorig jaar De Friesland en Menzis eruit met respectievelijk 1.093 en 1.067 PGB's per honderdduizend inwoners en Zorg en Zekerheid met 478 PGB's per honderdduizend inwoners.

**Tabel 11: PGB's per verbindingkantoor in 2012**

Verbindingskantoren	Aantal PGB's	Aantal inwoners	Aantal PGB's per 100.000 inwoners
Achmea zorgkantoor N.V.	22.141	2.680.895	826
Stichting Zorgkantoor Menzis	22.721	2.129.810	1.067
Univé Zorgkantoor B.V.	3.637	610.984	595
Agis Zorgverzekeringen N.V.	18.627	2.839.951	656
Zorgkantoor DSW B.V.	3.051	503.383	606
Salland Zorgkantoor B.V.	1.413	176.653	800
Trias Zorgkantoor B.V.	4.080	636.439	641
Zorgkantoor Friesland B.V.	7.074	647.214	1.093
OWM Zorgverzekeraar Zorg en Zekerheid U.A.	3.953	826.783	478
VGZ Zorgkantoor BV	18.230	2.084.903	874
CZ Zorgkantoor B.V.	28.251	3.593.333	786
<b>Totaal</b>	<b>133.178</b>	<b>16.730.348</b>	<b>796</b>

*bron: College voor zorgverzekeringen*

**Grote verschillen in kosten per PGB**

In tabel 12 staan de kosten per PGB over de jaren 2008 tot en met 2012 vermeld. De kosten zijn gegroepeerd op basis van de omvang van de beheerskostenbudgetten van 2012.

Wat opvalt, is dat na de daling in 2010 de gemiddelde kosten sinds 2011 weer behoorlijk zijn gestegen (11 %).

Verder is opvallend dat evenals in 2011 niet de allergrootste verbindingkantoren, maar de middelgrote verbindingkantoren de laagste gemiddelde kosten hebben en dat die minder dan de helft bedragen van de kleinere verbindingkantoren.



**Tabel 12: Gemiddelde beheerskosten per PGB in periode 2008 - 2012  
(1 = 1 euro)**

Budget beheerskosten 2012 verbindingkantoren	2008	2009	2010	2011	2012
< 9 miljoen	354,35	446,98	484,13	498,72	545,85
>9 en <21 miljoen	260,69	278,30	210,35	217,82	229,86
>21 miljoen	298,64	344,86	322,71	326,94	435,20
<b>Totaal</b>	<b>296,74</b>	<b>338,17</b>	<b>318,09</b>	<b>353,79</b>	<b>391,34</b>

bron: College voor zorgverzekeringen

### Grote onderlinge verschillen

De spreiding van de gemiddelde beheerskosten per PGB per verbindingkantoor is zeer groot. Het laagste gemiddelde bedraagt 191,06 euro en het hoogste gemiddelde bedraagt 828,73 euro (in 2011 nog 944,93 euro), wat ruim vier keer zo hoog is.

Zoals ook al in eerdere monitoren is geconstateerd, blijkt ook in 2012 dat er grote onderlinge verschillen bestaan, wat waarschijnlijk wordt veroorzaakt door verschillende toerekeningsmethoden.

### Kosten per PGB in 2012

In tabel 13 zijn de verbindingkantoren ingedeeld naar het aantal PGB dossiers dat zij op jaarbasis behandelen. Ook hier wordt de grote spreiding zichtbaar en valt op dat de gemiddelde kosten niet direct kunnen worden gerelateerd aan het aantal PGB dossiers wanneer de tweede en de derde categorie met elkaar worden vergeleken. Bij de grootste verbindingkantoren blijken de kosten per PGB duidelijk het laagst te zijn.

**Tabel 13: Kosten per PGB in 2012 (1 = 1 euro)**

Verbindingkantoren met aantal PGB's	Aantal PGB's	Kosten 2012	Kosten per PGB
< 4.000	12.054	7.361.000	610,67
>4.000 en <8.000 miljoen	11.154	5.307.000	475,79
>18.000 en <20.000	36.857	19.733.000	535,39
>20.000	73.113	19.717.000	269,68
<b>Totaal</b>	<b>133.178</b>	<b>52.118.000</b>	<b>391,34</b>

bron: College voor zorgverzekeringen



## 7 Conclusies en aanbevelingen

### **Hoogte budget beheerskosten 2012**

Het macro beheerskostenbudget voor 2012 is met 162,550 miljoen euro ruim voldoende geweest, want de kosten bedroegen 151,053 miljoen euro.

### **Budget 2013**

De tweede kwartaalstaat van 2013 laat een totaal van 68,554 miljoen euro zien. Dit is een indicatie dat ook het budget voor 2013 van 165,175 miljoen euro toereikend zal zijn.

### **Budget 2014**

Het structurele deel van het budget voor 2014 zal op het huidige niveau gehandhaafd kunnen worden. Naar het zich laat aanzien zal ultimo 2014 de verbindingkantoor constructie worden opgeheven. De staatssecretaris kan dan via de (Nadere) aanwijzing besteedbare middelen beheerskosten AWBZ 2014 extra middelen beschikbaar stellen voor een sociaal plan.

### **Verdeelmodel**

De budgetresultaten geven geen aanleiding om de verdeelsystematiek ingrijpend te wijzigen. Het CVZ adviseert de staatssecretaris, gezien de resultaten van de kleinere verbindingkantoren (niet behorende tot een concern), de vaste bedragen verder te verhogen voor deze verbindingkantoren. In plaats van een verdubbeling (factor 2), zoals de afgelopen jaren het geval was, stelt het CVZ een factor van 2,5 voor. Wel merkt het CVZ hierbij op dat de uitvoering bij deze verbindingkantoren tot hogere beheerskosten leidt, hetgeen voor de korte termijn te billijken is. Mocht blijken dat de hervormingen in de AWBZ toch geen voortgang vinden, dan zal het CVZ meer aandacht vragen voor een zo efficiënt mogelijke uitvoering van de AWBZ.

### **Reserves**

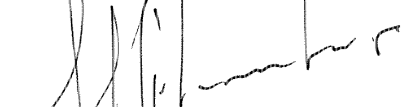
Op basis van voorlopige cijfers is de macro reservestand in 2012, mede als gevolg van het positieve macro budgetresultaat, weer gestegen met 5,303 miljoen euro.

### **Toekomstige ontwikkelingen**

In 2015 wordt een nieuwe wet verwacht die de kern AWBZ beschrijft voor intramurale gehandicaptenzorg en intramurale ouderenzorg.

### **College voor zorgverzekeringen**

*Voorzitter Raad van Bestuur*



Arnold Moerkamp

## Bijlage

### Zorgkantoren en verbindingkantoren

In tabel 14 wordt een opsomming gegeven van de zorgkantoren en de verbindingkantoren waartoe deze zorgkantoren behoren in 2012.

**Tabel 14: Zorgkantoren en verbindingkantoren**

Naam regio zorgkantoor	Nummer	Verbindingskantoor 2012
Groningen	5501	Stichting Zorgkantoor Menzis
Friesland	5502	Zorgkantoor Friesland B.V.
Drenthe	5503	Achmea zorgkantoor N.V.
Zwolle	5504	Achmea zorgkantoor N.V.
Twente	5505	Stichting Zorgkantoor Menzis
Stedendriehoek	5506	Agis Zorgverzekeringen N.V.
Arnhem	5507	Stichting Zorgkantoor Menzis
Nijmegen	5508	VGZ Zorgkantoor BV
Utrecht	5509	Agis Zorgverzekeringen N.V.
Flevoland	5510	Achmea zorgkantoor N.V.
't Gooi	5511	Agis Zorgverzekeringen N.V.
Noord-Holland Noord	5512	Univé Zorgkantoor B.V.
Kennemerland	5513	Achmea zorgkantoor N.V.
Zaanstreek / Waterland	5514	Achmea zorgkantoor N.V.
Amsterdam	5515	Agis Zorgverzekeringen N.V.
Amstelland en de Meerlanden	5516	OWM Zorgverzekeraar Zorg en Zekerheid U.A.
Zuid-Holland Noord	5517	OWM Zorgverzekeraar Zorg en Zekerheid U.A.
Haaglanden	5518	CZ Zorgkantoor B.V.
Delft Westland Oost	5519	Zorgkantoor DSW B.V.
Midden-Holland	5520	Trias Zorgkantoor B.V.
Rotterdam	5521	Achmea zorgkantoor N.V.
Nieuwe Waterweg Noord	5522	Zorgkantoor DSW B.V.
Zuid-Hollandse Eilanden	5523	CZ Zorgkantoor B.V.
De Waardenlanden	5524	Trias Zorgkantoor B.V.
Zeeland	5525	CZ Zorgkantoor B.V.
West-Brabant	5526	CZ Zorgkantoor B.V.
Midden-Brabant	5527	VGZ Zorgkantoor BV
Noord-Oost Brabant	5528	VGZ Zorgkantoor BV
Zuid-Oost Brabant	5529	CZ Zorgkantoor B.V.

Noord-Limburg	5530	VGZ Zorgkantoor BV
Zuid-Limburg	5531	CZ Zorgkantoor B.V.
Midden IJssel	5531	Salland Zorgkantoor B.V.

*bron: College voor zorgverzekeringen*